

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Dubium VIII. De præscriptione obligationum, & actionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

datur jus alium prohibendi, ne quid agat, v. g. vicinum, ne alius ædificet ne fenestram in suo pariete versus meum aperiat, &c. de quibus nota, ad ejusmodi servitutes, præscriptione acquirendas, possessionem præscriptioni necessariam, incipere à die, quo alter vel actionem positivè exercet circa rem alienam; vel alterum positivè prohibet ab agendo, ut dictum est.

DUBIUM VIII.

De præscriptione obligationum, & actionum.

2426. **I**nter actiones, & obligationes alicui competentes aliæ sunt, quæ nascuntur circa delictum, ex titulo civili, contractu, vel quasi contractu; aliæ, quæ ex delicto, v. g. adulterio, peculatu, &c. not. autem ex dict. debita rerum mobilium, computari inter mobilia; & immobilium, inter immobilia. Loquendo autem de obligationibus, & debitis, atque actionibus tam mobilium, quam immobilium quæ competunt loco Religioso, constat à n. 2398. quid de his dicendum. Videtur tamen duplex difficultas opponi. 1. est, circa actiones, & debita rerum mobilium; nam res mobiles etiam Ecclesiarum, præscribuntur triennio, nisi laborent vitio, ut dictum est supra; ergo etiam eodem tempore præscribuntur debita rerum mobilium, cum, ut diximus, numerentur inter mobilia; sed hujus contrarium passim traditur, nimirum debita rerum mobilium æquè, ac immobilium præscribi cum bona fide contra Creditores spatio 30. annorum. Ratio sumitur ex L. 3. C. de præscript. 30. ann. & L. 1. §. ad hac, C. de annali except. speciales quædam actiones enarrantur, quæ poterant in dubium vocari; ibi: *nemo itaque audeat, neque actiones familia heriscunda, neque communi dividundo, neque finium regundorum, neque pro socio, neque furti, neque vi bonorum raptorum, neque alterius cujuscunque personalis actionis vitam longiorem esse triginta annis interpretari.*

2463. Ab hac dispositione solum excipitur actio hypothecaria, quæ non nisi præscriptione 40. annorum excluditur, quando rem hypothecæ subjectum possidet ipse debitor, aut hæres ejus; credens, non es-

Tom. II.

se hypothecatam; si autem alius, qui nec sit debitor, nec Creditor, nec alterutrus hæres præscriptione decenniali inter præsentem; vicenniali inter absentes; de quo V. Lex cum notissimi. 7. C. de præscript. 30. annor. §. 1. ibi: *quamobrem jubemus hypothecariam persecutionem, quæ rerum movetur gratiâ, vel apud debitores consentium, vel apud debitorum hæreses, non ultra quadraginta annos, ex quo competere cœpit, prærogari, nisi conventio, aut ætas intercesserit: ut diversitas utriusque rerum persecutionis, quæ in debitorem, aut hæreses ejus, quæque movetur in extraneos, in solo sit annorum numero.*

Et §. 2. ibi: *Sancimus, donec communis debitor vivit, non posse creditori anteriori triginta annorum exceptionem opponi, sed locum esse quadraginta annorum præscriptioni, quæ, dum ille vivit, merito anterior creditor confidit, utpotè apud debitorem ejus possessione, per posteriorem creditorem, constituta. Ex quo autem in facta sua debitor decesserit, ex eo quasi suo nomine possidentem posteriorem creditorem merito posse triginta annorum opponere præscriptionem, & secundum hanc distinctionem computationem temporum adhibendam, ut ex persona quidem sua posterior creditor triginta annos, per quos ipse post mortem possedit, opponat. Sin autem conjungere voluerit suæ possessioni, quam post mortem debitoris habuit, etiam tempus, quo vivente debitore, vel ipse creditor, vel communis debitor detinuit, tunc quadraginta annorum exceptionis jura tractari, & quantum deest ad quadraginta annorum possessionem, per quam & ipse debitor creditorem repellere poterat, hoc se possedisse ostendat. Eodem jure pro temporum computatione observando, etsi posterior creditor anteriori creditori offerre debitum paratus est, & is creditor longævam possessionis præscriptionem ei opponere conatur. Ex hoc habetur, quod, si res possideatur ab alio secundo creditore, cui res postea etiam hypothecata fuit, iste quoque non præscribat, nisi 40. annis, vivente adhuc communi debitore: hoc autem mortuo, præscribit 30. annis; quod, si velit computare tempus, quo vixit debitor, requiruntur anni 40. ad præscribendum.*

2364.

LIII

Resp.

2465. Resp. fundamentum dicendi, actiones civiles tam reales, quam personales, & obligationes, seu debita rerum etiam mobilium, quæ per actiones exigì possunt, non præscribi contra Creditorem, etiam bona fide, nisi spatio 30. annorum, defumi communiter ex L. sicut in rem. 3. C. de præscript. 30. vel 40. annor. ubi dicitur, quòd sicut in rem speciales, ita de Universitate, ac personales actiones ultra 30. annorum spatium minimè protendantur: sed, si quares, vel jus aliquod postuletur, vel persona qualicunque actione, vel persecutione pulsetur, nihilominus erit agentis triginta annorum præscriptio metuenda. Eodem etiam jure, in ejus persona valente, qui pignus vel hypothecam non à tuo debitore, sed ab alio per longum tempus possidente nititur vindicare. Quæ ergo antea non motæ sunt actiones, 30. annorum jugi silentio, ex quo jure competere ceperunt, vivendi ulterius non habeant facultatem.

2466. In hoc textu adverto. 1. quòd speciales actiones de universitate, ultra 30. annos non protendantur; 2. quòd pulsanti aliquem qualicunque actione, aut persecutione, opponi possit 30. annorum præscriptio; 3. idem esse, si rem hypothecæ subjectam non debitor, sed alius possideat, ut diximus paulò antè. 4. quòd si istæ actiones intra 30. annos, à die, quo ceperunt jure competere, motæ non sint, ulterius moveri non possint: his observatis mihi videtur. 1. vel non debere dici actiones rerum mobilium non contineri inter bona mobilia, ut tradit Haunoldus tom. 1. tr. 5. n. 317. & tamen vi dictæ legis sicut, non præscribi nisi tempore tricennali; vel non debere indefinitè dici eas annumerari bonis mobilibus, cum ipse concedat n. 238. hæc præscribi triennio.

2467. Placet autem limitatio, quam facit Pirhing h. r. n. 123. ubi tradit dictas actiones civiles tam reales, quam personales, seu debita rerum mobilium regulariter præscribi cum bona fide 30. annis; quod omnino verum est, cum hoc tamen addito, quod ibidem ponit: quambus aliqua minori tempore præscribantur; videtur autem posse hoc colligi ex ipsa L. sicut, ubi post ea, quæ retulimus ex ipsa num. præced. subjungitur: hæc autem actiones annis triginta continuis extinguantur, quæ

perpetuæ videbantur; non illa, quæ antiquis temporibus limitabantur; ergo lex aliquas excipit, quæ non excluduntur, seu non indigeant 30. annis; sed tantum illa, quæ speciales sunt, ut notavimus supra; & enarravimus n. 2462. ex L. 1. §. ad hæc C. de annali except. vel quæ aliàs perpetuæ erant.

2468. Altera difficultas est, an etiam actiones & obligationes contra Ecclesiam Romanam inferiorem præscribantur tempore 30. annorum? Resp. actiones & obligationes rerum immobilium, contra talem Ecclesiam non præscribi, nisi tempore 40. annorum; ratio sumitur à n. 2398. intellige illas, quæ aliàs excluduntur præscriptione decennali, vel vicennali; si enim aliàs præscribuntur minori tempore, quam decennio, adversus Ecclesias præscribuntur eodem tempore, quo adversus privatos, ut constat ex Authent. quas actiones, junct. gloss. V. durantibus, de quo V. n. 2398. & sic videtur etiam intelligendum, quod dicitur, actiones civiles mobilium non præscribi, nisi 30. annis; nimirum illas, quæ aliàs non excluduntur præscriptione decennali, vel vicennali.

DUBIUM IX.

De præscriptione delictorum.

2469. Cùm etiam dentur quædam actiones procedentes ex delicto, exquæ criminales, breviter etiam de illis dicendum venit; & 1. quo tempore præscribatur accusatio criminalis? 2. an id procedat in quovis delicto? 3. an idem dicendum veniat de exceptione adversus accusationem criminalem? 4. à quo termino incipiat tempus, huic delictorum præscriptioni sufficiens? Ad 1. Resp. omnem accusationem criminalem tolli, & præscribi tempore vicennali per L. 12. ff. ad leg. Cornel. de falsis, ibi: querela falsi temporalibus præscriptionibus non excluditur, nisi viginti annorum exceptione, sicuti cætera quoque ferè crimina; hinc accusanti de crimine commisso ante 20. annos jam elapsos, rectè, ac efficaciter opponi potest exceptio 20. annorum; quod communiter etiam traditur de inquisitione; tametsi crimen sit notorium, vel confessatum.

2470. Ad 2. Resp. negativè; ut insinuat ipse textus in dicta L. 12. ibi: sicut